

(Политика, 12.08.2009)

Ово са из-ме-на-ма За-ко-на о ин-фор-ми-са-њу за-и-ста је скан-да-ло-зно. Скан-да-ло-зно је да вла-да ну-ди пар-ла-мен-ту на усва-ја-ње је-дан за-кон ко-ји, по све-му су-де-ћи, тре-ба да ре-ши по-бед-ни-ка у ста-ром пр-ља-вом су-ко-бу јед-ног ми-ни-стра (Дин-ки-ћа) и јед-ног из-да-ва-ча (Ро-ди-ћа). На тај на-чин се др-жа-ва Ср-би-ја при-ва-ти-зу-је у нај-бу-квал-ни-јем сми-слу и ста-вља у слу-жбу јед-ног чо-ве-ка.

Ру-жно је што Де-мо-крат-ска стран-ка по-др-жа-ва тај пред-лог. Очи-глед-но је раз-лог то-ме вла-сто-љу-бље, од-но-сно не-спрем-ност да се рас-ки-не ко-а-ли-ци-ја са уце-њи-ва-чем и иде на но-ве из-бо-ре. Али, тај до-го-вор са ђа-во-лом мо-же се олу-па-ти о гла-ву ДС-а на сле-де-ћим из-бо-ри-ма, би-ло ка-да да бу-ду.

Ту-жно је што не-ки но-ви-на-ри (као пред-сед-ни-ца НУНС-а, ко-ји је име на-пра-вио бра-не-ћи но-ви-нар-ске сло-бо-де под Ми-ло-ше-ви-ћем), са-да по-др-жа-ва-ју за-кон-ске про-ме-не ко-је гу-ше те исте сло-бо-де. Из-гле-да да сло-бо-де ко-је ва-же „за нас” не тре-ба да ва-же и „за њих”.

Али ов-де же-лим да ка-жем не-ко-ли-ко ре-чи о не-ким ма-ње уоче-ним од-ред-ба-ма Дин-кић/Бра-ди-ће-вог пред-ло-га. Пр-ва гро-зна је она ко-ја за-бра-њу-је вла-сни-ку јав-ног гла-си-ла да но-ви-не про-да и пре-не-се не-ком дру-гом. То је не-ве-ро-ват-но огра-ни-ча-ва-ње пра-ва при-ват-не сво-ји-не, ко-је не са-мо да не мо-же би-ти у скла-ду са Уста-вом Ср-би-је, већ је у су-ко-бу са еле-мен-тар-ним здра-вим ра-зу-мом. За-што „Рин-гер” не би смео да про-да „Блиц” не-ком тре-ћем? Са-мо за-то да Ро-дић не би из-бе-гао ка-зне та-ко што би пре-нео „Ку-рир” на не-ку дру-гу фир-му. Зна-чи, цео си-стем тр-жи-шне еко-но-ми-је се де-ро-ги-ра да би Дин-кић оне-мо-гу-ћио Ро-ди-ће-ве три-ко-ве. Бе-сми-сли-ца.

Или, про-пи-су-је се да но-вин-ска ку-ћа мо-ра да има основ-ни ка-пи-тал од 50.000, од-но-сно 100.000 евра, док оп-шти про-пис, а то је ов-де За-кон о при-вред-ним дру-штва-ма, тра-жи са-мо 500 евра за дру-штва са огра-ни-че-ном од-го-вор-но-шћу и

25.000 евра за отво-ре-на ак-ци-о-нар-ска дру-штва. Зна-чи, јед-на осред-ња из-да-вач-ка ку-ћа ко-ја има два ли-ста мо-ра да стал-но др-жи на ра-чу-ну 100.000 евра, док је ве-ли-кој нафт-ној, хе-миј-ској или ду-ван-ској фир-ми до-вољ-но 25.000, или чак са-мо 500 евра уко-ли-ко се тран-сфор-ми-ше у ДОО. Ве-ро-ват-ни раз-лог је же-ља Дин-ки-ћа да Ро-ди-ћа ме-ђу-соб-ни об-ра-чун бо-ли, тј. да на ра-чу-ну бу-де до-ста па-ра за пла-ћа-ње ка-зни.

У ве-зи с овим су и две сле-де-ће од-ред-бе. Пр-ва пред-ви-ђа екс-пре-сан по-сту-пак за си-ту-а-ци-ју да из-да-вачу но-ви-на пад-не основ-ни ка-пи-тал на ни-жи из-нос од по-ме-ну-тог, са ка-зна-ма и пре-стан-ком из-да-ва-ња но-ви-не, при че-му се чак на-ла-же су-ду да у ро-ку од 12 са-ти (хеј, 12 са-ти! Као да је у пи-та-њу рат-но ста-ње) из-рек-не ме-ру при-вре-ме-не за-бра-не из-да-ва-ња но-ви-на. Та-кав си-ле-џиј-ски по-сту-пак, на-рав-но, не по-сто-ји у За-ко-ну о при-вред-ним дру-штва-ма, већ се пред-ви-ђа рок од шест ме-се-ци за по-вра-так основ-ног ка-пи-та-ла на про-пи-са-ни ни-во.

Дру-га по-ве-за-на од-ред-ба је она да мо-ра пре-ста-ти из-ла-же-ње но-ви-на он-да ка-да је ра-чун но-вин-ске ку-ће у бло-ка-ди из-ве-сно вре-ме (90 да-на то-ком јед-не го-ди-не). Овим се та-ко-ђе де-ро-ги-ра оп-ште за-ко-но-дав-ство, пре све-га За-кон о сте-ча-ју, ко-ји про-пи-су-је шта се и ка-ко до-га-ђа он-да ка-да не-ко не пла-ћа сво-је ду-го-ве.

Ове две од-ред-бе су не са-мо бе-сми-сле-не, већ и сме-шне. Оне, на-и-ме, про-пи-су-ју да мо-ра пре-ста-ти из-да-ва-ње но-ви-на он-да ка-да је но-вин-ска ку-ћа у кри-зи. Нор-мал-но би би-ло да про-бле-ми фир-ме до-ве-ду до по-сле-ди-ца по са-му фир-му – сте-чај, на-год-ба са по-ве-ри-о-ци-ма – а не да се оста-ви да фир-ма по-сто-ји као да ни-шта ни-је би-ло, али да јој се за-бра-ни да ра-ди свој по-сао. То би би-ло као да се тр-го-вин-ском пред-у-зе-ћу за-тво-ре про-дав-ни-це он-да ка-да не мо-же да пла-ћа ду-го-ве, али да са-мо пред-у-зе-ће оста-не да по-сто-ји. Очи-глед-но да је овај пред-лог ра-дио не-ки ди-ле-тант из кул-ту-ре, а и да су га на вла-ди усво-ји-ли слич-ни.

А да ни-су, мо-жда, за-ко-ни о сте-ча-ју и при-вред-ним дру-штва-ма ло-ши, па да их је по-треб-но ле-чи-ти спе-ци-јал-ним за-ко-ни-ма? Пр-во, ни-су. Дру-го, још сме-шни-је, оба су у над-ле-жно-сти ми-ни-стар-ства ко-јим упра-вља Дин-кић, па би, уко-ли-ко на-ла-зи не-ке сла-бо-сти, сам мо-гао пред-ло-жи-ти њи-хо-ву из-ме-ну. Али не, он ци-ља са-мо на Ро-ди-ћа, као цр-ве-ну ма-ра-му.

(Зло)употреба државе

Пише: Бошко Мијатовић
среда, 12 август 2009 12:00

Све у све-му, ово је ту-жна епи-зо-да срп-ског пар-ла-мен-та-ри-зма, са упо-тре-бом др-жа-ве у лич-не свр-хе. Ка-да ми-ни-стра жу-ља по-сто-је-ће за-ко-но-дав-ство, он-да се до-но-се спе-ци-јал-ни за-ко-ни. А ни-је ва-жно то што др-жа-ва сла-бо функ-ци-о-ни-ше ка-да су у пи-та-њу пра-ва оста-лих гра-ђа-на. За-и-ста ту-жно.